

Rekenkamercommissie Oostzaan

Jaarverslag 2012

Missie Rekenkamercommissie

De rekenkamer heeft de ambitie om door middel van haar onderzoeken een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Oostzaan en met behulp van de resultaten van rekenkameronderzoek een bijdrage te leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad.

Inhoudsopgave

Voorwoord	blz. 3
Samenstelling	blz. 3
1. Organisatie	blz. 4
1.1. Verantwoording	blz. 4
2. Werkzaamheden	blz. 4
2.1. Opleidingen	blz. 4
2.2. Vergaderingen en bijeenkomsten	blz. 4
2.3. Naamsbekendheid en communicatie	blz. 5
2.4. Uitgevoerde en voorgenomen onderzoeken	blz. 5
2.5. Planning onderzoeken	blz. 5
2.5.1. Follow up eerdere onderzoeken	blz. 5
2.5.2. Planning onderhoud	blz. 6
2.5.3. Over-Gemeenten	blz. 6
3. Overig	blz. 7
4. Verhoudingen	blz. 8
5. Financiën	blz. 9

Voorwoord

Voor U ligt het jaarverslag van de Rekenkamercommissie gemeente Oostzaan. In dit jaarverslag legt de rekenkamercommissie verantwoording af over haar werkzaamheden in 2012. Het jaar 2012 is het zevende jaar in het bestaan van de rekenkamer.

Samenstelling

De rekenkamer bestaat uit drie externe leden, één raadslid en één commissielid. De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. Zij onderzoekt het gemeentelijk handelen en richt zich hierbij vooral op:

- *rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?*
- *doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?*
- *doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?*

Op 31 december 2012 bestond de commissie uit de volgende leden

Extern:

Voorzitter:	ir. W. P. G. M. van Balen
Plaatsvervangend voorzitter/secretaris:	C. Timmerman
Lid:	Drs. T. Vernooij RA

Intern:

Fractie assistent	Mr. R. Schikhof
Raadslid	S.G.R. Julius MBA

Namens de Rekenkamercommissie Oostzaan,
De voorzitter

Ir. W.P.G.M. van Balen

1. Organisatie

Op 19 maart 2012 heeft de raad, op voorstel van de rekenkamercommissie, in verband met de continuïteit van haar werkzaamheden besloten de externe leden van de rekenkamercommissie als volgt - gefaseerd - te herbenoemen.

C. Timmerman voor een periode van twee jaar (aftredend april 2014);

T. Vernooij voor een periode van drie jaar (aftredend april 2015);

W. van Balen voor een periode van vier jaar (aftredend april 2016).

1.1. Verantwoording

Door de interne leden in de commissie is de suggestie gedaan om de raad meerdere malen per jaar in het kort op de hoogte te houden over de werkzaamheden van de commissie. Hieraan is voldaan; in 2012 zijn 3 kwartaaloverzichten aan de raad verstrekt.

2. Werkzaamheden

2.1. Opleidingen

Er zijn dit jaar geen specifieke opleidingen gevolgd.

2.2. Vergaderingen / onderzoek gerelateerde activiteiten

De rekenkamercommissie is in het jaar 2012 negen maal in een reguliere vergadering bijeen geweest, waarbij één maal de reguliere vergadering is gevolgd door een gezamenlijke vergadering met de Rekenkamercommissie Wormerland.

Met ingang van 1 april 2012 zijn de vergoedingen voor de leden van de commissie gewijzigd. Vanaf deze datum geldt een uurtarief voor het onderzoekswerk in plaats van een vergoeding per dagdeel (naast een vaste vergoeding voor de vergaderingen).

Raming van benodigde uren en budget zal worden gedaan in het jaarplan; de verantwoording van de onderzoeksuren wordt opgenomen in het jaarverslag.

Hoewel voor 2012 geen raming is gemaakt, wil de commissie toch een verantwoording van de onderzoeksuren geven, waarbij voor het 1^e kwartaal dagdelen worden vermeld.

- 1^e kwartaal 2012 21 dagdelen
- 2^e kwartaal 2012 18 uur
- 3^e kwartaal 2012 20 uur
- 4^e kwartaal 2012 47 uur

Daarnaast werd twee maal met het College werd gesproken in het kader van 'voorbepreking concept rapporten in samenhang met de concept bestuurlijke reactie'. Het betrof de rapporten van de onderzoeken naar 'Het opvolgen van de adviezen van de rekenkamercommissie' en naar 'Het onderhoud'.

Ook werd een jaarlijkse bespreking met het college gehouden over de verhouding rekenkamercommissie/college/ambtelijke organisatie.

2.3. Naamsbekendheid en Communicatie.

Een doelstelling van de rekenkamercommissie is een grotere bekendheid met haar werkzaamheden te krijgen bij alle belanghebbenden. De rekenkamercommissie en de rekenkamerproducten zijn daarom opgenomen in de website van de gemeente Oostzaan.

Communicatie is gestructureerd via de Griffie.

2.4. Uitgevoerde en voorgenomen onderzoeken

De rekenkamercommissie heeft een inventarisatie van mogelijke onderzoeksonderwerpen gemaakt. Voor het doen van keuzes heeft de commissie via diverse kanalen de noodzakelijke informatie verzameld. Vervolgens heeft de commissie een groslijst samengesteld van onderwerpen die in aanmerking komen voor onderzoek. Deze onderwerpen zijn gewogen met behulp van de criteria zoals die zijn opgenomen in het onderzoeksprotocol. Hieruit vloeide een lijst voort met prioriteiten in de uit te voeren onderzoeken, de zogenaamde 'short list'.

De gehanteerde wegingcriteria zijn in het kort:

- het onderwerp moet relevant zijn,
- het onderzoek moet toegevoegde waarde hebben,
- het onderwerp moet binnen de gemeentelijke invloedssfeer liggen,
- het onderwerp moet concreet zijn en het resultaat moet te benoemen en haalbaar zijn,
- de onderzoeksvraag kan niet op een andere, meer eenvoudige wijze worden beantwoord,
- het onderwerp moet actueel zijn.

Onderstaand is de 'short list' van onderwerpen welke de rekenkamercommissie heeft vastgesteld, welke voor onderzoek in 2012 in aanmerking konden komen:

1. Follow-up aanbevelingen eerdere onderzoeken;
2. Planning onderhoud;
3. Onderzoek Over-Gemeenten;
4. Aanpak van de bezuinigingen;
5. WMO;
6. Herhaalonderzoek Inhuur.

2.5. Planning onderzoeken

De rekenkamercommissie heeft zich voornamelijk beziggehouden met de uitvoering en afwerking van de onderzoeken, genoemd onder de nummers 1 en 2, alsmede het uitvoeren van het onderzoek genoemd onder 3. Tevens werden voor het onderzoek genoemd onder nummer 5 voorbereidingshandelingen verricht.

2.5.1. Follow-up aanbevelingen eerdere onderzoeken ('Opvolgen adviezen')

Nagegaan is op welke wijze en met welk effect aanbevelingen uit eerdere onderzoeksrapporten van de rekenkamercommissie welke die door de raad zijn overgenomen en waarvan het college heeft toegezegd deze uit te voeren, zijn uitgevoerd. Het onderzoek richt zich mede op de beantwoording

van de vraag welke procedure er gehanteerd wordt om de adviezen te implementeren in de organisatie.

Begin februari 2012 is de Nota van Bevindingen doorgezonden aan de ambtelijke organisatie voor commentaar. Nadat op 6 maart 2012 de reacties binnen zijn, is op 20 maart 2012 het conceptrapport doorgezonden naar het college teneinde het rapport, tezamen met een conceptreactie, te bespreken.

De bespreking heeft plaatsgevonden op 14 mei 2012. Na de ontvangst van de bestuurlijke reactie is het rapport op 18 juni 2012 besproken in de informatieronde van de raad. In de raadsvergadering van 25 juni 2012 zijn de aanbevelingen uit het rapport aangenomen.

2.5.2. Planning onderhoud

Het uiterst trage verloop van de behandeltijd in de verificatieronde en de bestuurlijke reactie is reeds benoemd in de 3^e kwartaalrapportage.

Nadat, gedateerd het rapport op 13 november 2012 aan de raad werd toegezonden is in de raadsvergadering van 21 januari 2013 besloten met de aanbevelingen in te stemmen. De raad heeft op basis van deze aanbevelingen een amendement aangenomen waarin het College is opgedragen op vast tijdstippen te rapporteren over de staat van het onderhoud met argumentatie van de afwijkingen van de planning.

2.5.3. Onderzoek Over-Gemeenten;

Fracties uit de raad van Oostzaan hebben de wens te kennen gegeven de volgende zaken door de rekenkamercommissie te laten onderzoeken:

- de bestuurlijke aansturing van de processen rond het produceren, aanbieden, bespreken en besluitvorming van de jaarrekening 2010 en de begroting 2012 (m.b.t. Oostzaan) en uitvoering van verbeterplannen hieromtrent;
- of met het instellen van de Over-Gemeenten recht wordt gedaan aan het budgetrecht van de raad;
- de transparantie van uitgaven.

Tijdens het onderzoek bleek dat de problemen rond de te late aanbieding van de jaarrekening 2010 van Oostzaan waren ontstaan door het inzetten van een medewerker met onvoldoende ervaring in het opstellen van een jaarrekening. Door het management van Over-Gemeenten is niet voldoende gecontroleerd of het proces op tijd zou worden afgewerkt. Vervolgens werd extra mankracht van de accountant ingehuurd om de jaarrekening controlegeraad te maken.

Deze aanpak veroorzaakte extra kosten en de commissie was van mening dat Over-Gemeenten, als uitvoerende eenheid, hiervoor de verantwoordelijk was.

Aangezien deze kosten in de jaarrekening 2010 op conto van Oostzaan zouden komen en deze jaarrekening in de raad van Oostzaan zouden worden besproken, heeft de rekenkamercommissie een tussenrapportage op dit punt uitgebracht. Hierin werd aangegeven dat, naar mening van de commissie, de extra kosten niet voor Oostzaan, maar ten laste van Over-Gemeenten dienden te komen. Naar aanleiding van deze rapportage is een amendement ingediend.

De tekst:

De Jaarstukken 2011 vast te stellen. Een bedrag van € 20.000,= in rekening te brengen bij OVER-gemeenten i.v.m. de geconstateerde problematiek bij het opstellen van de Jaarrekening 2010.

Het amendement is, volgens de informatie die de commissie heeft bereikt, aangehouden.

Het onderzoek is voorgezet en de rapportage is thans in concept gereed en wordt op korte termijn feitelijk afgestemd met de bij het onderzoek betrokken ambtenaren..

Het leek de commissie efficiënt om het heronderzoek Inhuur te koppelen aan de kostenanalyse van Over-Gemeenten.

De directie van deze organisatie gaf aanvankelijk te kennen hiervoor geen capaciteit ter beschikking te kunnen stellen.

Uiteindelijk is er wel capaciteit ter beschikking gesteld en zijn gegevens verstrekt.

Helaas moest worden geconstateerd dat voor een merendeel van de inhuur geen schriftelijke directiebesluiten waren genomen en het derhalve niet mogelijk is nut, noodzaak en mogelijke alternatieven te beoordelen.

In verband met uitloop van het onderzoek Onderhoud en de aan het onderzoek Over-Gemeenten toegekende prioriteit zijn de onderzoeken "Aanpak van de bezuinigingen" en "WMO" doorgeschoven.

Zoals reeds vermeld behoort het "herhaalonderzoek Inhuur" niet meer tot de mogelijkheden.

3. Overig

- Begin 2012 hebben gesprekken plaatsgevonden tussen de commissie en de raadsfracties. Basis was de volgende vraagstelling:
 - *Hoe heeft de fractie het werk van de RKC ervaren en wat is het effect geweest?*
 - *Wat had er efficiënter of effectiever gekund en wat kan er worden verbeterd?*
 - *Hoe kijkt de fractie aan tegen de geplande onderzoeksonderwerpen en welke onderwerpen ziet de fractie zelf als relevante onderthema's voor de komende tijd?*
 - *Hoe geven we de relatie met de raad vorm in de komende jaren?*

Eén van de hier naar voren komende onderzoeksonderwerpen was een onderzoek naar Gemeenschappelijke regelingen. Afsproken is dit overleg jaarlijks te herhalen.

In de maand december is de jaarplanning met de fractievoorzitters besproken. Door de fracties gesuggereerde onderzoeken konden helaas in 2013 niet meer in behandeling worden genomen.

- Op 9 mei 2012 is een kennismakingoverleg geweest met de rekenkamercommissie van Wormerland.

Besproken werd:

- de werkwijze van beide commissies;
- de lopende of geplande onderzoeken;
- de mogelijkheden tot samenwerking.

Tijdens een vervolgoverleg met de RKC van Wormerland in oktober 2012 zijn verdere stappen gezet om tot gezamenlijk uitgevoerde onderzoeken te komen. Een onderzoek WMO en WWB zullen in 2013 plaatsvinden.

- De commissie is in november 2012 benaderd door de rekenkamercommissie van de gemeente Waterland naar aanleiding van het volgende:

“ De afgelopen jaren is er door de raad van de gemeente Waterland meermaals gesproken over de rol die zij vervult aangaande Gemeenschappelijke Regelingen. Het gaat hierbij met name over de invloed die de raad kan uitoefenen op Gemeenschappelijke Regelingen vanuit haar kaderstellende en controlerende rol.

Voor de rekenkamercommissie van de gemeente Waterland is dit aanleiding geweest een onderzoek naar Gemeenschappelijke Regelingen te starten.

Aangezien een dergelijk onderzoek van meerwaarde kan zijn voor alle bij de diverse Gemeenschappelijke Regelingen aangesloten gemeenten heeft de rekenkamercommissie Waterland het initiatief genomen om te kijken in hoeverre het mogelijk is om het onderzoek met een aantal rekenkamers gezamenlijk uit te voeren. Aan de hand van de Gemeenschappelijke Regelingen die in de regio Waterland door de diverse gemeenten zijn aangegaan zijn eind 2012 de rekenkamercommissies van de volgende gemeenten benaderd:

- *Beemster*
- *Edam-Volendam*
- *Landsmeer*
- *Oostzaan*
- *Purmerend*
- *Wormerland*
- *Zaandijk*
- *Zeevang*

Alle rekenkamercommissies met uitzondering van Purmerend en Zaandijk hebben in beginsel aangegeven positief te staan tegenover een gezamenlijk onderzoek naar Gemeenschappelijke Regelingen. Begin 2013 zijn partijen in overleg treden over nut en noodzaak van een dergelijk onderzoek en de wijze waarop een dergelijk onderzoek kan worden vormgegeven. “

4. Verhouding rekenkamercommissie – ambtelijke organisatie en college

Jaarlijks wordt een gesprek met het college gehouden waarvan het doel is de gang van zaken te evalueren en eventuele misverstanden tussen commissie en de ambtelijke organisatie te voorkomen, dan wel op te lossen.

5. Financiën

Onderstaand een overzicht van de uitgaven Rekenkamercommissie in 2012:

Toegekend budget		€ 17.000,--
Vergoeding externe leden gedeclareerd	€ 16.505,--	
Vergoeding externe leden nog te declareren	€ 1.515,--	
Reiskosten	€ 606,--	
		<u>€ 18.626,--</u>
Overschrijding		€ 1.626,--
		=====

Het nog te declareren bedrag zal ten laste worden gebracht van het budget 2013.

De overschrijding is veroorzaakt door het besluit de vergoedingen tijdens het lopende jaar te verhogen, maar het budget gelijk te houden.

- De hoogte van het budget in aanmerking nemende is tot op heden afgezien van het aantrekken van externe onderzoekscapaciteit. Onderzoekswerkzaamheden, alsmede de secretariële werkzaamheden ten behoeve van de rekenkamercommissie, worden door de leden zelf verricht met een gewaardeerde ondersteuning door de Griffie.

Vergelijking met begroting in Jaarplan 2012

Omschrijving	Begroot	Werkelijk
Vergoeding externe leden	€ 13.000,--	€ 18.020,--
Reiskosten	€ 1.000,--	€ 606,--
Onvoorzien	€ 1.000,--	€ 0,--
Kwaliteitsbewaking en opleidingen	€ 2.000,--	€ 0,--